

Men schrijft in te Tongeren bi H. Collé, uitgever en eigenaar van dit blad.

DE POSTRIJDER verschijnt s woensdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Grote Markt, te Tongeren.

Telefoon N° 12

EERSTE BLAD

De personen die een abonnement aan den Postrijder voor 't jaar 1914 nemen, zullen ook blad kosteloos ontvangen van den dag hunner inschrijving tot 31 Dec. aanst.

Onzijdig Onderwijs.

Het openbaar onderwijs behoort onzijdig te zijn, zoo zeggen de geuzen; in de school mag van geen Godsdienst gesproken worden, zeggen ze, om niemaands overtuiging te kwetsen.

De katholieken die een onderwijs willen met godsdienstige strekking voor degenen die het begeeren, zijn tweepeers, zeggen de geuzen.

De Godsdienst is noodig, zeggen de katholieken om er een zecelijke opvoeding kloek op te steunen.

Ze zijn niet alleen van hunne gedachte, door hunne werken toonen de liberalen en ook de socialisten dat zij die overtuiging deelen, want meest allen geven, als huisvaders een godsdienstige opvoeding aan hunne kinderen.

Inderdaad, hoeveel liberalen zijn er die hunne kinderen den catechismus niet laten leeren, hunne Eerste Communie niet laten doen, enz.?

Voor de socialisten kan men dezelfde vraag stellen.

Vele liberalen van groot gezag hebben krachtig de noodzakelijkheid bevestigd van den Godsdienst in de opvoeding en het onderwijs.

Tijdens de bespreking der Schoolwet van 1842, zegde M. Lebeau, die herhaaldelijk minister is geweest in liberale kabinetten, dat het onderwijs van den Godsdienst en de zedeleere eene maatschappelijke noodzakelijkheid was, en begrepen werd door alle menschen, die eergiszens met verstand begaafd zijn.

Hij voegde erbij: «Ik aarzel niet te antwoorden dat ik een lagere onderwijs, die ongodsdienstig is, als een ware pest zou aanzien.»

De heer Verhaegen, grootmeester der loge zegde:

«De huisvaders zullen eene groote waarde vinden in het zedelijke godsdienstig onderwijs; ik zelf ben van de gedachte. Ik heb gezegd dat ik het godsdienstig onderwijs aanzie als nuttig, zeer nuttig.»

«Ik ben overtuigd dat er geen ouders zullen zijn die aan hunne kinderen zullen willen verbieden de godsdienstlessen te volgen.»

«Al die gezegden staan in het Staatsblad van dien tijd aangeleekerd.»

In 1850 bij de bespreking der wet op het Middelbaar onderwijs, zegde de heer Rolin, liberale minister:

«De naam van den Godsdienst zal onze schatting zijn. Dat hij geschreven worde op den voorzevel van onze Alleen en van onze colleges, dat hij aan allen ver kondige, dat wij ook de weldaden van den Godsdienst erkennen; zijn alerhoogs belang; de noodzakelijkheid het meest behoudsgedind beginsel, de sterkste waarborg van de maatschappelijke orde te handhaven en zooveel wij kunnen, te versterken.»

De drie voorgaande personaadjes zou men flauwe liberalen kunnen noemen in vergelijking met Laurent, den beruchten dwep'ucht' gen hoogleraar van Gent, die een atgod was van het liberalisme

Welnu wat zegde Laurent? Luister: «Hoe dikwijls heb ik aan kinderen die in school ongelovig geworden waren, de groote waarheden niet moeten voorhouden die de grondslagen zijn van elk godsdienst; God, de onsterfelijkheid der ziel; het bestuur der Voorzienigheid eid.»

Laurent schreef ook het volgende: «De menschheid behoef het geloof in God, het geloof in het Bestuur van zijne Voorzienigheid; het geloof in de eeuwige duerdendheid van de menschelijke individualiteit.»

Laurent geloofde dus dat het niet al dood is als de mensch sterft — dat de mensch een ziel heeft en dat er een eeuwige leven en een God is.

Onze huidige geuzen zeggen dat alles niet meer als de kinderen moet aangeleerd worden.

De katholieken blijven bij hunne oude gedachte, dat men de kinderen niet te diep kan inprenten dat er een God bestaat, aan welken zij in de eeuwige rekening zullen moeten geven over hunne daden — daarin zijn zij 't akkoord met de hoogergeroemde liberalen.

De Katholieke Vooruitzichten voor de aanstaande Kiezingen.

In eene redevoering te Verviers gehouden heeft de heer Berryer, minister van binnenlandse zaken, gewaagd van hetgeen de katholieken van de kiezingen van Mei 1914 mogen verwachten.

Hij drukt zich uit als volgt: «Onze tegenstrevers, om nieuwe mandaten te veroveren, zouden moeten eenen blok vormen.»

Om te Zonings eenen zetel te winnen voor de katholieken, hoeven er eent 400 stemmen verplaat te worden, te Gent 800, en te Verviers 1900, op een totaal van 65.000 uit te brengen stemmen.

Ik twijfel er niet aan of gij zult dien uitslag beweten.

Uwe voorgaande werking is prachtig. Gisteren onderzocht ik den vooruitgang: in 1894, bij de eerste toepassing van het meervoudige stemrecht, bekwamen de katholieken te Verviers 35%, der geldige uitgebra te stemmen. Opgvolgenlijk zijn zij gekomen tot 36, 37 en 42%, om eindelijk in 1908 43% en in 1912 47% te bereiken 't is te zeggen bij de helft.

Met goed gewerk, zoals in het tijdperk van 1898 tot 1912, als wanneer 3000 stemmen gewonnen werden, en de zetel is aan ons!

Deze vooruitzichten zijn te vergelijken bij de ontmoedigende taal van M. P. Hynans, verleden week in de Kamer:

«De oppositie is voor het oogenblik onmachtig tot het verwezenlijken van haar ideaal; wij mogen niet verhoopen morgen het bewind te veroveren.»

De tegenstrevers zullen zeer tevreden mogen zijn, indien zij hunne huidige kamerzetels behouden!

De kiezers in België

Er zijn in België, op de kiezerslijst van 1913-1914, 4.761.779 personen ingeschreven, als kiezers voor de Kamer der volksvertegenwoordigers. Zij brengen samen 2.854.151 stemmen uit.

Er zijn 1.005.502 kiezers met één stem; 420.228 kiezers met twee stemmen, en 336.049 kiezers met 3 stemmen.

Brabant heeft het grootste getal kiezers; 339.779.

Daarop volgen voor wat het getal betreft: Henegouwen, 227.845; Oost-Vlaanderen, 251.489; Luik, 226.756; Antwerpen, 204.384; West-Vlaanderen, 195.278; Namen, 195.618; Limburg, 63.082 en Luxemburg, 37.358.

Voor het getal stemmen kunnen de provincien als volgt gerangschikt worden: Henegouwen, 568.671; Brabant, 519.496; Oost-Vlaanderen, 384.336; Luik, 352.900; Antwerpen, 24.239; West-Vlaanderen, 306.504; Namen,

omgeving, waaruit hij nu weer op de straat van iederen dag kwam.

Mevrouw Dunsith zelf had 's gemerkt, dat die omgeving hem wat gedrukt had. En toen hij den volgenden dag terug kwam, zag ze heel goed, dat hij weer leed onder zijn burgerlijke linksheid, waardoor hij zich niet kon doen gelden. Toen hij den grooten salon, geheel overtuigd in de hand van een schoone vrouw, die voor het eerst in gedienschap komt. De pracht van al dat crème en goud, die als 't ware haar hoogtepunt vond in de schitterende figuur van Marion Dunsith zelve, was werkelijk te veel voor hem. En de vrouw des huizes vond, vreemd genoeg, iets geruststellends in zijn verlegenheid.

«Ik hoop, dat uw onderzoek een goede uitslag zal hebben, zegde ze, met haar half onverschilligen glimlach. Weidner legde voorzichtig zijn zwart doosje naast den stoel, waarop hij zo ongemakkelijk zat.

«Het heeft een goede uitslag gehad, zegde de detective met eenigen nadruk op het tweede woord.

«Nu al? vroeg zij.

«Ja, nu al? vroeg die ze den dief heeft? — Zonder twijfel! — Zij zoude overvoeren in haar stoel. In plaats dat haar blauwe oogen wijder pen gingen, sloten ze zich weer af en een uitdrukking van twijfel gleed over haar gelaat.

«Ge weet, wie de collier gestolen heeft? herhaalde ze.

«Zie, naar den leelijke hoed naast uen stoel. Toen keek ze hem weer aan; hij zag er wat ongesteld uit.

«Wie was het? vroeg ze.

Hij dwong zich om haar blik te ontmoeten. «Ik denk, dat ge dat ook wel weet, Mevr. Dunsith! Nooit nog, moest hij zich zelf bekenen, had hij een beknoorlijker vrouw gezegd, nog 't een beoender, nantrekkelijker geant. En de gedachte, dat zij hem vijandig was, deed hem pijn.

«Weet ik het ook? zegde ze.

«Ja.

«Ik begrijp u niet goed, begon ze. Ge moet bousch wat duidelijker zijn?

171.227; Limburg, 98.573 en Luxemburg, 97.856.

Voor wat betreft de kiezers met eene stem hebben wij:

Brabant 198.316; Henegouwen 168.678; Oost-Vlaanderen 166.525; Luik, 139.950; Antwerpen 418.888; West-Vlaanderen 113.826; Namen 45.888; Limburg 37.364; Luxemburg 30.277.

Voor de twee stemmers komt Henegouwen aan het hoofd met 86.908 kiezers; daarop volgen: Brabant 73.089; Oost-Vlaanderen, 36.781; West-Vlaanderen, 56.681; Antwerpen, 51.137; Luik, 47.882; Namen, 33.951; Limburg, 14.945; Luxemburg, 14.364.

Kindlijk staat Henegouwen nog aan de spits voor wat het getal drij-stemmers betreft, met 76.959 kiezers, waarna: Brabant 68.334; Luik, 39.334; Oost-Vlaanderen, 38.183; Antwerpen, 34.359; West-Vlaanderen, 29.772; Namen 25.819; Luxemburg, 15.071, en Limburg 10.273.

De Vlaamsche provincien kent, telende de Vlaamsche provincien 127.103 kiezers met eene stem, 124.544 twee stemmers en 112.586 kiezers met drie stemmen.

De Waalsche provincien hebben min kiezers met een stem: 39.083, doch zij tellen er meer met 2 en 3 stemmen, namelijk 172.504 en 155.529.

De Kamer

Vraag van den heer Schaatsen aan den Minister van Spoorwegen:

Het spoorwegstation heeft de terugreis, naar Tongeren, van de werklieden, die te Luik arbeiden, vergemakkelijkt.

Kan de achtbare minister niet een grooter getal werklieden in staat stellen dagelijks naar huis te keeren, vooral die der gemeenten gelegen tuschen Tongeren en Bilsen? Is het mogelijk, zoo men een der treinen N° 8 of 1852, te Tongeren aankomend te 49 u. 38 en te 20 u. 24, tot Hasselt laat voortrijden?

Antwoord: De zaak wordt onderzocht.

Katholieke Associatie van het Arrondissement Tongeren-Maeseyck

De Welld. Heer Graaf de Renesse, Voorzitter der katholieke associatie, zal op 't kasteel Schoonbeek, Beverst, tot den Zaterdag 6 December, om 6 uur, de kandidaturen voor de welgevende verkiezingen van 1914 ontvangen.

De kandidaten worden verzocht zich volgens de art. 11 en 12 der statuten te schikken.

VOOR HET BUREAU: De Schrijver, De Voorzitter, Ridder FR. SCHAATSEN, Graaf DE RENESSE.

BUITENLAND

Frankrijk Bij de FRANCIESE MIJNWERKERS. — De algemeene werkdagking besloten. — Dinsdag namiddag heeft de nationale mijnwerkersraad te Bouat eene vergadering gehouden, om de kwestie der algemeene werkdagking te onderzoeken.

De heer Lamendin, volksvertegenwoordiger, zat de vergadering voor.

De raad besloot het onmiddellijk uitvoeren der algemeene werkdagking.

Een manifest aan de mijnwerkers werd opgesteld.

De staking is uitgevaardigd als protest tegen eene beslissing van den Senaat in zake het acht uren werk in de mijn.

Het kolonienbezoek van het Pas de Calais en dit van Anzin, met het besluit van de Nationale Raad in kennis gesteld zijnde, zou werd er daar onmiddellijk door de mijnwerkers tot zet laten besloten.

GEVAARLIGE AANHOUDING TE PARIS. — Twee politie-inspecteurs gingen Maandag morgend te Paris over tot eene gevaarvolle aanhouding, namelijk die van eenen reeds lang opgezochten misdadiger L. B. Parisot, die de reeds herhaalde malen met het gerecht had kennis gemaakt was de laatste maal in 1901 door het assisenhof der Seine verwezen geweest tot 6 jaren dwangarbeid. Naar Guyane overgebracht was Parisot in 1904 van daar ontvlucht.

Zijne tegenwoordigheid te Paris werd onlangs aan de politie kenbaar gemaakt, en twee inspecteurs werden uitgezonden om Parisot te houden.

De politieagenten verhoorden zich in de nabijheid van het huis waar zij wisten dat Parisot verblijf.

Bij zijne buitenkomst sprongen zij op hem toe, doch de handte, eene ongewone sterke heftigheid ving tegen de mannen der wet eene worsteling aan. Hij moest echter weder het onderspit delven en werd, geest gelukkig maar niet deucht gewond.

De inspecteur Luit werd in de worsteling zoo ernstig gewond dat hij zijne dienst moest staken.

Spanja De Koning KONINKIN — In Koninkin Victoria is het voorwerp geweest van eene overvloedige betooging. Terwijl de koningin te wit de werkzaamheden doorloopt, in verschillende mogelijke gevallen om er inspanning te doen, persoonlijk of het land en het gezin, maar toe te juichen. Welke vergrootte de menigvuldigheid, als de toepassing, en de koningin laatste schouwde hare automobiel, om zich aan die volgende eene verrijde volksbetooging te onttrekken.

Amerika. IN HET WITTE HUIS — Men weet dat er, sedert president Wilson de Verenigde Staten heeft, geen alkoohol noch wijn meer, want M. Wilson is onthoud, zeer weelde wat hij houdt van eenvoud. Deze dagen nu moet de president een hooggeplaatst Duitscher ontvengen en meende niet anders te kunnen doen dan hem op een glas bier te onthalen. Op het laatste oogenblik bemerkte men dat er in het Witte Huis geen passende bierglazen waren en men ging er spoedig eenige uren in een druk hotel, gehouden door zekeren Ernest Gerstenberg. Zij kwamen juist op tijd. Maar toen de hooge gast zijn halven liter had geleidelijk bij met verbaas onder in het glas: «gestolen bij Gerstenberg». Hij kon zich niet weer schouwen een achterdochtigen blik op zijnen gastheer te werpen.

De verklaring was mochtzins zeer eenvoudig. Er waren reeds zooveel glazen bij Gerstenberg gestolen, dat de man het noodig had gevoeld die waarschuwing in al zijn glaswerk te doen graveren.

Brazilië. EEN NIEUWE VOLKSTAM. — De ontdekkingrijzer Albert Lang, die in opdracht van de Braziliaansche regering een onderzoekingsstocht uitvoerd in het grondgebied van de Amazone, heeft eenen nieuwen Indianen stam ontdekt. Deze leden leven tusschen de Cairy rivier en de Moju rivier, ongeveer 1000 kilometer van de naaste vesting der beschaving verwijderd.

Zijn volgelaten opkond met het gebruik van het ijzer. Ook kennen zij geen schrift. Wel verbouwen zij katoen, maar zelf gaan zij niet. Zeer vaardig, daarentegen, zijn zij in het gebruik van pijl en boog.

Binnenland. SMARTELIJK ONGELUK IN EENE WERVELD. — Maandag morgen d wilde de 50 jarige werkmán J. B. Corbier, werkzaam in de weverij van Ukkel Stalle, een drijriem op de katrol leggen, wanneer deze nog draaide. Zijne kleederen werden gevat en de ongelukkige werd medegevoerd Voorraete zijne werkgezeelen de machien konden stilleggen, werd Corbier herhaalde malen roedgeschingerd met het gevolg dat zijn linkerarm ganssch afgerukt werd. Het lichaamsdeel was tusschen den riem en de katrol verpletterd geworden. Het slachtoffer is naar het hospitaal overgebracht. De geneesheeren vreezen eene noodlottige ontkenning.

J. B. Corbier is gehuwd en vader van verscheidene kinderen.

HUTELDRAMA. — Woensdagmorgend ten 6 uren kwam een Duitsch koppel stellen aan een hotel der Groenstraat te St Joost-ten-Noorde.

«Ik bedoel, dat gij de diamanten gestolen hebt.»

«Te lichte, een heider, ongehoovig, ironisch scherplachen was het.

«Ge wilt toch niet zeggen, dat ik — ik mijn eigen diamanten aan mijzelf ontolen hebt? vroeg ze in de hoogste verbazing.

«Juist.

Haar gelaat werd heel ernstig.

«Ge moet eens bedenken, dat men zelfs in scherts te ver kan gaan, zegde ze kalm.

«Dat is geen scherps.

«Dat ben ik niet met u eens, zegde zij nu, met moeite als beetschensend. Het is te gek om van te praten. Zoo dwaas! Het is eenvoudig belachelijk.

«Ge weigert dus te bekennen! vroeg hij met angstig verlangende toon.

«Waarom zouden we er nog verder over spreken? vroeg ze.

«Het spijt mij! mompelde hij, klaarlijk ongesteld over de richting, die de zaak nu nemen ging.

«Wat spijt u? — Dat ge ontkent. — Dat ge ontkent? vroeg ze scherp.

«Dat ge de diamanten hebt weggenomen. Ze zochte vermoed.

«Maar ik heb ze niet weggenomen. Waarom zou ik dat nu doen? Ze waren toch al van mij. — Om dezelfde reden, waarom andere menschen stelen, mevrouw Dunsith!

«En waarom dan, als ik vragen mag? — Om er geld voor te krijgen!

«Zieh haar hand waar schuwend op.

«Vers-hooning, zegde ze zachtjes. Toen zweg ze een keek hem een paar seconden heel oplettend aan. Ge kent de omstandigheden van mijn man toch wel. Ge weet, dat ik zijn vrouw ben, dat hij altijd even vrijgevig is en dat er maar heel weinig dingen in de wereld zijn, die ik niet kan krijgen, als ik ze absoluut hebben wil!

Hij knikte, ernstig, instemmend. Hij was bedroefd, niet zo zeer over haar verklaringen, dan wel over het feit, dat zij zich wilde verlagen om die te geven.

«Zoudt ge mij dan ook willen vertellen, hield ze vol, welke reden ik kon hebben, welke beweegredenen, waardoor ik gedwongen kan zijn

De Koning van Spanje in Frankrijk. Poincaré, Voorzitter der Franse R. publiek, en de Koning van Spanje vertrekken van de statie van Ixambouillet naar het kasteel.

De heer schreef in op het loogerboek; Muller, zoon, 28 jaar, geboren te Hagen. Voor de jonge vrouw, die hem vergezelde voegde hij er niets bij.

Des namiddags hoorde men uit hunne kamer huilgeroep. Men ging zien en beiden bleven bloedend op den grond liggen, beiden de borst met eenen dolk doorsloegen.

Zij werden naar het gasthuis gebracht waar hun toestand hoogst erg werd bevonden. Muller had nog een geladen revolver en eene doos kartdoezen op zich.

(Nadere bijzonderheden.) De Duitse heer heet niet Muller maar Jozef Mittler en is geoorloofd van Ranscheid (Prusen) en het meisje Katharina Vührman, 20 jaar, is van Gehan, maar hare ouders wonen te Elberfeld.

Katharina was eenige weken geleden te Brussel bij hare tante komen wonen. Mittler, beiden op straat ontmoetend en Duitsch hoorde spreken, voegde zich bij haar, knoopte kennis aan en bleef met 't toediening der tante, in hare woning komen.

De slag raagde was Katharina uitgezogen om huwelijkschap te doen. En zij keerde bij hare tante niet meer terug. Zij ontmoette Mittler en men kent het einde.

De woude van het meisje is niet doodelijk.

EEN ZIERE VERGIFTIGD IN EEN GASTHUIS. — Men leest in de «Gazette de Liège»

In den nacht van 31 October op 1 November, staert in het Duitse gasthuis een onjarige mijnwerker, Jozef Filot, van 's avonds 9 tot 's morgens 5 uren verscherkkelijke pijn te hebben geleden.

Verloren week deed het parket het lijk ontgraven en door de geneesheeren onderzeken en deze bevonden dat Filot vergiftigd was.

Zieher wat 's gebeurd was.

De arme Filot leed verscherkkelijk en hoestte veel en ten einde zijn lijden te verzachten, deed de inwonderde geneesheer van diensthuis een kalmeermal met 't toedienen.

Het voorschrijft werd uitgevoerd door een hulpapotheker, die het middel drie-

«Heel weinig, erkende hij.

«Dat stem ik u toe, M. Weidner, was haar hooghartig en verontwaardigd antwoord.

Hij zweeg, als verwachtte hij, dat zij verder zou gaan.

«Ge wilt niet zeggen? vroeg hij toen.

«Ik neem nu geboorte hand-lig; zeer kwalijk, van zij uit. Is vol mij hoogst beleedigd door alle wat ge gezegd hebt. Het trachten te zeggen, om ik vroeg, dat ik een tijd meer kan besteden aan een dergelijk vruchteloos gesprek. Het is alles even belachelijk. En als het niet zou belachelijk was, zou het zeker nog belachelijker zijn.

Hij bleef kalm onder haar toorn en dacht nu. Hij toed 300 duidelek herous, dat zij weer haar vroeger onverschillige methode kon voortwenden.

«Het spijt mij, dat ge mij niet toestaat om u te helpen? bekende hij eindelijk.

«Mij helpen? riep ze uit. De eenige manier om mij te helpen, is er achter te komen wie de dief is. Ik meen te mogen veronderstellen, dat mijn man u daarvoor alleen hier heeft laten komen.

Hij zat haar aan te kijken, terwijl ze sprak.

«Dat zal moeitig gaan, vrees ik.

«Waarop? — Ik denk, dat ge dat wel weet.

«Spreek als 't u blieft niet in raadselen.

«Het is misschien beter om niet langer samen te praten, vond hij een keek bezorgd. Dus ge slaat er nog op, dat ik het onderzoek voortzet?

Hij ging naar de deur, maar bleef toen weer staan.

«Mog ik u nog één vraag doen? — Ge kunt mij alles vragen, antwoordde ze. Maar de satirische bedoeling in haar woorden had geen vat op hem.

Abonnement: Twee maal per week, 4 fr. per jaar. Een maal 3. Een blad afzonderlijk 10 centies. De abonnementen zijn vooral betaalbaar. Aankondigingen: 15 centies per drukregel. Reclamen, vonnissen en anders artikels, vooraan of binnen in het blad: 1 frank den drukregel.

Ontdekt

Ze zwag even. «Niet, dat ik weet. — Juist, zegde Weidner, die weer een oogenblik in gepetzen verzonken stond. Hij ging weer naar de brandkast, met de vaas nog in de hand en turnde in de donkere nis. Toen keerde hij weer naar de tafel.

«Wilt ge dit even aannemen, vroeg hij, haer de vaas bij den omgevoeren rand overreikend.

II

Nadat Weidner heel kort de kamener van Mevr. Dunsith had ondervraagd, ging hij kalm heen en liet weten, dat hij nu voor den volgenden morgen terug kon komen. Hij ging weg, kalm schertsend, een beetje verlegen met zijn eigen dwaze pogingen om grappig te willen zijn, niet helemaal op zijn gemak in die deftige

['t Vervolg]